

**PASAULINIS PARLAMENTINIS KONGRESAS
„PASAULIO ATEITIS“**

2023 m. gegužės 12–13 d., Vilnius

KONGRESO ATIDARYMAS

Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus pavaduotojo politikai

Guy Bernardo Ryderio kalba

Ponios ir Ponai,

dėkoju, kad pakvietėte mane pasveikinti Pasaulinį parlamentinį kongresą „Pasaulio ateitis“.

Jūsų siekis megzti tarpparlamentinius ryšius kalbant apie ateitį yra gaudžiai susijęs su Jungtinių Tautų praeitimi, dabartimi ir ateitimi.

1945 m. pasirašant Jungtinių Tautų steigiamąją Chartiją, Jūsų anuometiniai diplomatijos ir parlamentų atstovai prisidėjo prie siekio išgelbėti „ateinančias kartas“ nuo karo rykštės.

Šiandien pasibaigus pasaulinei pandemijai, vykstant agresijos karams, ištikus klimato krizei ir esant spartiems technologiniams pokyčiams, grėsmės ateinančioms kartoms dar labiau padidėjo.

Žvelgiant į ateitį, žmonija susiduria su daugybe ilgalaikių iššūkių, kurie dar tik rimtės.

Šie iššūkiai apima planetos atšilimą ir nykimą, didėjančią nelygybę, ribinių technologijų valdymą, demografinius pokyčius link senstančios visuomenės, didėjančią nelygybę ir socialinės apsaugos raidą.

2022 m. valstybės narės kreipėsi į JT generalinį sekretorių, prašydamos pateikti rekomendacijų konkrečiai šiems dabartiniams ir ateities iššūkiams įveikti. Generalinio sekretoriaus atsakas – Mūsų bendra darbotvarkė, t. y. jo vizija apie pasaulio bendradarbiavimo ateitį.

Mūsų bendra darbotvarkė nukreipta į įtraukų, tinklinį ir veiksmingą daugiašališkumą, kuris padėtų geriau pasirengti reaguoti ir siekti rezultatų žmonijos ir planetos labui, kad pasaulis vėl grįžtu į savo vėžias, siekiant Tvaraus vystymosi tikslų. Darbotvarkėje taip pat numatomi galimi sprendimai nuo 2015 m. atsiradusiems trūkumams ir pavojams įveikti ir planai 2024 m. sušaukti aukščiausiojo lygio susitikimą ateities klausimais.

Tikimės, kad aukščiausiojo lygio susitikimo metu bus parengtas Ateities paktas, kuris apims veiksmus siekiant kurti teisingą ir sąžiningą pasaulinę finansinę sistemą ir įsipareigojimą išsaugoti saugią, taikią ir tvarią planetą, pasitelkiant technologijas žmonijos labui, ir apsaugoti ateities kartas.

Jūsų Kongresas teisingai pažymėjo, kad dauguma parlamentų neturi struktūrų ir procedūrų svarstyti klausimus, kurie nepriklauso parlamentų komitetų kompetencijoms ir viršija parlamentinių kadencijų horizontą. Mūsų bendros darbotvarkės ataskaitoje generalinis sekretorius padarė panašią išvadą, kad ateities kartos nepakankamai atstovaujamos daugiašalėse sprendimus priimančiose institucijose, ir kad mes turime imtis veiksmų jų teisėms ir interesams apginti.

Aukščiausiojo lygio susitikimas ateities klausimais taps platforma, skirta išryškinti ir spręsti trumpalaikio mąstymo kainos klausimą ir sukurti apsaugos priemonės nuo neigiamo naujų technologijų poveikio. Čia valstybės narės turėtų priimti naujus įsipareigojimus saugoti būsimas ir ateities kartas, pasitelkdamos veiksmingą, aktyvų ir įtraukų daugiašališkumą, kuriame girdimi stiprūs parlamentarų balsai.

Šiandien noriu pasidalinti trimis konkrečiais veiksmais, kuriuos pasiūlė generalinis sekretorius šiam iššūkiui spręsti ir dėl kurių įgyvendinimo tikisi Jūsų paramos.

Pirma, generalinis sekretorius rekomendavo, kad vyriausybės sutartų dėl Deklaracijos ateities kartoms.

Šioje Deklaracijoje būtų pripažinti ateities kartų poreikiai, interesai ir pasirinkimo laisvės, o mes kartu įsipareigotume juos ginti nuo dabartinių veiksmų sukeltos grėsmės ir sutartume įgyvendinti praktinius mechanizmus, kurie gintų jų interesus ir išsaugotų galimybę naudotis savo teisėmis.

Deklaracijoje taip pat būtų pripažinti beprecedenčiai katastrofiški pasauliniai pavojai, kurie galėtų smarkiai paveikti ateities kartų galimybes ir net daugelio kartų egzistenciją. Nuo pandemijos iki branduolinio karo, nuo paribio technologijų iki klimato katastrofų, mes turime būti geriau informuoti ir pasirengę bei veiksmingai susitelkę, kad galėtume reaguoti į šiuos kartų pavojus.

Kaip bendradarbiaujančių parlamentarų grupę raginčiau Jus paremti Nyderlandų ir Jamaikos vyriausybių savanorišką lyderystę JT Generalinėje Asamblėjoje tarpininkaujant deryboms dėl Deklaracijos ateities kartoms.

Jūsų balsas ir institucinė parama galėtų padėti priimti ambicingą Deklaraciją ir surengti sėkmingą aukščiausiojo lygio susitikimą 2024 m.

Antra, generalinis sekretorius pasiūlė paskirti specialųjį pasiuntinį ateities kartoms. Jis didintų informuotumą apie ateities kartų interesus ir patartų vyriausybėms ir organizacijoms, kaip geriausiai jiems atstovauti.

Remiantis šio kongreso iniciatyvomis, pasiuntinys taip pat galėtų paremti augantį nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu besikuriančių ir esamų ateities komisarų ir komitetų tinklą.

Pasiuntinys dirbtų su patariančiosiomis institucijomis, kaip antai novatoriškas Suomijos ateities komitetas, ir su ateities kartų interesus ginančiomis organizacijomis, kaip „Korėjos POP“ ir „BTS“, kurias Korėjos Respublikos Prezidentas paskyrė, ateities kartų ir kultūros specialiaisiais pasiuntiniais.

Jeigu Jūsų šalyje yra toks komitetas arba pasiuntinys ateities klausimams, mums būtų įdomu sužinoti apie jų sėkmingą praktiką ir įveiktus iššūkius dirbant ateities kartų labui.

Trečia, visoje JT sistemoje kuriame ateities laboratorijų tinklą, kuris mūsų darbe taikys strateginių įžvalgų priemones.

O gavę dosnią Suomijos paramą, atidarysime tinklo centrą Helsinkyje, kuriame dalysimės žiniomis su kitais.

Jeigu norėtumėte paremti Ateities laboratorijų tinklą, dalindamiesi politikos žiniomis ir patirtimi ar finansiniais ištekliais, Jūsų pagalba labai laukiama.

Ponios ir Ponai,

prašiau Jūsų paramos ambicingoms iniciatyvoms, tačiau taip pat noriu pasiūlyti ir mūsų paramą Jūsų platesniems veiksams.

Mūsų bendroje darbotvarkėje generalinis sekretorius paragino siekti įtraukesnio daugiašališkumo, kur būtų labiau girdimas parlamentų, miestų ir regionų valdžios bei vietos NVO, ypač moterų ir jaunimo, balsas.

Jeigu Jūsų regionuose yra grupės ar komitetai, kuriems padėtų mūsų patirtis, arba kurių patirtis padėtų Jungtinėms Tautoms, norėtume užmegzti ryšį.

Noriu paraginti Jus aktyviau bendradarbiauti su kolegomis iš parlamentų visame pasaulyje, ypač besivystančiose šalyse.

Mums reikės skirtingų ir įtraukių balsų, kurie apjungtų mūsų dabartines pastangas siekiant tvaraus vystymosi tikslų ir ateities kartų gerovės.

Dirbame nepaprastų iššūkių ir galimybių laikais. Šis kongresas, kuriame tiek daug skirtingų dalyvių, ir kurio tikslai tokie ambicingi, rodo naujoviško daugiašališkumo XXI-jame amžiuje potencialą.

Tikiuosi glaudžiai bendradarbiauti su Jumis visais laukiant aukščiausiojo lygio susitikimo ateities klausimais ir linkiu sėkmės Kongresui Vilniuje.

Ačiū.